د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دي کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح او ګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چی د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالی مجموعه ئې تخلیق کړې ده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو ته انحور کړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زمونږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نځاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پرورښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له دردہ حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړې شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه خه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایې یقیناً بې اغیزه څو چنده کېږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک ... مخ
شاعر ... 1
ښکلا اوهنر ... 1
دصلح نړۍ ... 3
مینه اودوستی ... 5
صلح کل ... 7
ابتکار ... 7
ژوند ... 8
دمونږ دسفریوه خاطره ... 9
دهقانی ... 10
دوطن محبت ... 11
دوطن پالنه ... 12
ګرانه وطنه! ... 13
دوطن خاوره ... 15
سپین غر ... 16
په باغ کښي ... 18
آزادي ... 20
دزړه شکوه ... 21
دژوند ډیوه ... 21
پسرلی راغلی ... 23
دبهارفیض ... 24
دخزان سندره ... 25
دمني خاطره ... 26
په وربل باندي ګرد ... 27
دحسن جلوه ... 28
ملت اومملکت ... 28
لوی افتخار ... 30
ویده کوجر ... 32
ناڅاپي کاڼي ... 33
تګی اوریا ... 37
عاقبت ... 38
زما حال ... 39
دامیدرڼا ... 40
لمره! ... 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه 42
دافغان ترانه 43
دیووالی ترانه 45
دمعارف ترانه 45
استعمارچیان 47
علم او معنا 47
دپلار توره 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم 60
غریب ماشوم 61
خوارحسن 62
همدردي 63
حسن اونظر 64
بېدای 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې 67
په لیلی پسې ځم 69
خومره به ښه وی 69
څه یم 71
زما ګناه 71
زما خوب 72
انسان 73
څه جوړشوه؟ 75
عدالت 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه 79
خاورې اوګردونه 79
علم اوپوهه 82
سرېتوب 82
همدردي 83
سیاست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي..... 84
دروح اطمينان 84
صبر..... 84
ددنيا قانون..... 85
يوسف اوزليخا..... 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار..... 86
بې خبري..... 87
علت اوسبب..... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين..... 89
شعراو حكمت..... 91
سپين او تور ديوان..... 91
حقيقت..... 92
ثواب 93
دشاعرشعار..... 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پيښې..... أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي　　څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي　　دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان　　دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان　　لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي　　خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي　　دښايست بت ته سرټېټوي

له هرقيده آزاد زنداني　　دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني　　سرکښي فکراوخيال جهاني

نه پې يارچېرې شته نه ربار　　خوآرزو ورسره ددېدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار　　لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري
مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکي اود روس نشته
ښکلي ښه دي که دهرسرددنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي
شاعران له قیداوشرطه بي پرواوي

پټنګان ورسره عشق لري هرګوره
دډیوي ځا ی که مسجد که کلیساوي

ښه آهنګ چي په هرسازکښي وي موزون دی
که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي

نندارو اوتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چي ښکلي په ګډاوي

چي په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښي وي ډېراختلافونه
یوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښي دتوراوسپین فرق نشته
په هرچاکښي چي وي مینه خوښ زما وي

په سپین مخ چي توري زلفي راخوري شي
دښایست دډیوي لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورلـــه ســـپین ســـره ښــه ښـــکاري ســـپین لـــه تـــوره

څـــه بـــه ښـــه وي چـــې یوبـــل ســـره پخـــلاوي

دهنرصـــــــنعت اوحســـــــن پــــه عــــالم کښـــــې

هريوګـــل چـــې پـــه هـــر رنــــګ کښـــې وي زيبـــاوي

ښـــکلی مــخ لـــه هـــرې خـــواچې راښـــکاره شـــي

د الفـــــــت ســـــــترګوليدلی لاپخـــــــــوا وي

دصلح نړی

هغـــــــه ورځ بــــــه بختــــــوره وي هرګـــــــوره

چــــې دســــپېنو زړونـــــه تورنـــــه وي لـــــه تـــــوره

کرکـــــه نـــــه وي يولـــــه بلـــــه محبـــــت وي

وروروﻟـــــــی صـــــلح صـــــــفاوي ښـــــه نيـــــت وي

مرورخلـــــق یوبـــــل ســـــره پخـــــلا شـــــي

نـــه چـــې غوښـــه او چـــاړه هغـــه او داشـــي

بشـــــري دوســـــتي قايمـــــه پــــه جهـــــان وي

خـــوښ پـــه صـــلح هـــم کـــافرهم مســـلمان وي

نــــژادي تــــوپيرهېڅ نـــــه وي پـــــه دنياکښـــــې

نـــه پـــه شـــرق اونـــه پـــه غـــرب نـــه امريکاکښـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلى حق دهرملت وي
خوقايم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه سازآواز دهېوادونو
شي يوه اركسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحيح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلى
که په هررنګ وآيېن کښې وي راغلى

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه
چې ونکړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونونه بهره

زورتړلى وي دصلح په قانون
مهارشوى مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرټيټى ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه

شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګى له جنګ اوجګړي تورشي

توره ماته شي اوجوړونه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت

په خدمت خولي کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي

د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځني ځاريږم ته له مانه

که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي

مينه ګلزارته بلبلان راولي

بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازره ته نږدي کاندي

دخوارجونګړي ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښي اوسي

ځمکي ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نیسي

مینه په ماباندې پېریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفې

توره شپه ځنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي

خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواو بې وزلو دوستي

سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستی په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي

صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښی دپاره

خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتورو سپین اوسره دوستی خاطرته

سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګوري
درته دګډ ژوندشاهدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دي ټیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندي فکرخاوندو دوهمونو نظربنده!
که ذهني آزادي غواړي له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته درېدلی یې سرکوزی
ځان دي نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندي نسکوريې
بې ایمانه راته ښکاري له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرځومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداي شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفي شأنٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دي کار دی په خوروترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنکسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپیغلې زوړ دکونډې خریدار دی

دیارغیږکښې که وي هرخوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلدار دی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ځخه بیزاره پرهیزګار دی

مجاهددحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګار دی

دکوکل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخوار دی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیار دی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بیزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدابښې بسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چېرې راته تېرې کا
ژوندچي هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غیرکښې نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرترانې
بې ریباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکراني
که په ګل پورې سینه مړې بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني خومره ښه کاردی
هردهقان سړی مالداردی

لري مېړي اوپسونه
شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې
پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو
وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته
اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته
خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداکړي
داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان
کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان
په ګلانو بلبلان

کړي خوشحاال له خپله ځانه
ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي
که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده
که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی
دهقاني خه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی
چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان
آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس
داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر
داښايسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی
پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تنهاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم

چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه وېرېږم

که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو

دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم

دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو

په غيرت ګټلې شې به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړی يم ځکه

لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه

هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی

څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړي رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې یې نامتورته

په خولوبې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېټی
وبه نه شیندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوررتته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته
دوطن آب وآبرودي که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړي نورته
دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پی دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته
چاچې ایښی په دې تې درسره خوله ده
هغه خوراو وروركښه دسترګوتورته
هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته
په „الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړي
وبه نکړي دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زره ددنیا یې
ښاغلی تاج ته دایښایې
وردستایلوته په رښتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښي

تمدن خورشوستا په جهان کښي

ننګيالي تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامي ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښي

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښي

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پري نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته

څوک تيښکيدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډيرقوتونه

مونږ لاندې کړي ډيرهيوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرموي دی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانیږو

ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کیمیابوټی پسې ګرځې څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کیمیاورکړئ سراغ اوخبر

له سپیروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانډې له توروخاوروزرجوړیږي

دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بیدیا

یاپرېږدې خاوروﻻندې پټ خپل معدنونه وړیا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګې کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړۍ زمونږدي اوشړۍ اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي پې دپردیوبلبل

هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرڅپله صحراوګورو

خلق غرونه کینې پکښې راز راز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پیداکړي هغه اخلې خپلې شپې تېروي

ځمکه که کینې نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولېه وسپنې فولاد اوماشینونه جوړکړه

مونږ تري ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپین غر

چاویل چې کوه قاف نه هغه خوا یوه کلا ده

ښاپیریان پکښې اوسیږي پکښې بل شانته هوا ده

پیره دارېې یوسپین دیودی ورنه وېره د هر چا ده

څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه

داقصه مې اوریدلی په یووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې
دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې
بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې
چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه
په هواکښې پې تل ګرځي سپین بازان کوي ښارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی
تورنښتریې توري زلفې   تک سپین مخ یې دلیلادی
سپین سپیڅلی ښکاره کیږي   ته به وایې سپین سبادی
دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه
هرسحریې له کنډوه نمرراخیژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشودی
نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده
تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنوروړشوده
هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي
له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپیڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمی دي   چې هروخت دلته لګیږي
درنوستورودیوي دي   پکښې هره شپه بلیږي
له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسیږي
دپښتون لویه ځانګوده کانوګټونه تیاره
خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته يې بهېږي جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه
ښايسته ښې منظرې دي پښتانه يې نندارې کړي

دسپين غره تورې لښکرې دنښتروېي پېرې کړي
داميتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي

دسپين غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلی درنا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شين سحراوشوروشرو دمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوترانې وې

يومرغه ويل داخومره ښه دنياده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوندډېرغنیمت دی
ددې باغ خوږې میوې څه لوی نعمت دی

مګرویره ده په کارله صیادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړې په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندي کړي په قفس کښې چې ویېږه
بل په سره اورباندې نیسي چې کړېږه
کاشکې نه وای پیداشوي انسانان
دادسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غږشو داخه وایې
ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې
داخوخپله هسې نه دی پیداشوی
انسان ډېریاراوزحمت پکښې ویستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

ښایسته کړی خو انسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي
داګلش په سپېره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته
ورسره ډېرزیارویستونکی دهقانان شته
که یووینې تویوي اوخونریزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقریزي کړي
دیوه لاس کښې که توره اوټوپک دی
دبل لاس ګوره تناکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو نندارچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسووډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وریښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر
په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوش وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوښکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندې داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځې لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته　　دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره　　دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي　　مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم　　تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی　　ميدان دفکردجولان نشته

په اديرو به ګلان راشنه شي　　په مړوتاثيرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه پېښه نه دی　　ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې　　سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي　　دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند ډيوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمينو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډيوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی

لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي

سمدلاسه ځان په اورباندې نسکورکړي

دتن پېتی له خپل ځانه کاندې لرې

کړي پیداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې

ژوندون شه دی په دنیاکښې یوځوروځې

دومره پاتې شه چې وویني سباته

په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم

له قدیمه په ډېروه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډېوه دځان سیز ل دی

ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډېوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي

مري هغه وخت چې له اورخخه ببلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه

له سېزلو نه نجات دی زمونږ مرینه

سوزوساز د زندګی نښه تماشاده

بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه ساره نه ویریږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لویږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې درباندې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادی په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازیری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غورروغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بهار فیض

پســــــرلی بیـــــاراغی وطـــــن تــــه لــــه فیضــــانه ســــره
بیـــــايې راوړی ډېرګلونـــــه دي لــــه ځانــــه ســــره

پــه یـــوه میاشــت کښــې ګـــوره حمـــل(١)پــه غـــوایی شــي بــدل
پســــرلی دغســــې کومـــک کـــړې لــــه دهقانـــه ســــره

واړه جهــــــان ګــــــل وګلزارشــــــه دبهارلـــــه فیضـــــه
مینـــــه پیداشــــــوه دهرچالــــــه دې جهانــــــه ســــره

پـــــه غـــــرو رغوکښــــــې دګلانــــو چمنونــــه ویــــنم
ســـــل آفرینـــــه پـــــه بهارلـــــه دې احســـــانه ســــره

دغـــوتې زړه پــه بـــاغ کښـــې تنـــګ شـــه دصـــحراپه ارمـــان
ریــــدي دامـــــان تــــه دي وتلــــې ارغوانـــــه ســــره

زمکـــــې آغوســــتی ســـــرترپایه شــــنه جامـــه دجنـــت
ځکــــه ســـیالي کــــوي لــــه شــــنه ډنــډ داســـمانه ســره

چـــې شـــنه پټـــې سمســـورباغونه دلتــــه هلتــــه ویــــنم
دهقانـــــه ســــتا دې کــــور ودان وي لــــه باغوانــــه ســــره

---

١ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي بېي وبايلله

پاڼي رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سيلۍ ولګېدله

زېړي پاڼي چي رېږي خورالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلۍ وړوره کومي خواته
چي زما اوستا په سرسوری کېدله

اوس کابل دخوارغريب تېاتوبی نه دی
ګذاره په دي هواکښي شوه مشکله

له کابله د خوارانوکډي ليږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يي له کابله

چي هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښي
ته يي ساتي ديخنۍ له چپاوله

ستاوبه لکه غومبسي چيچل نه کا
ستا هواده بي آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بډايان دې هم هواته هوسېږي
درروان دې ګرنډيوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخيردې زيات شه يوپه سله

زېړنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوايي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ
که پوهېږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله

په طلاؤکښې ډوب شويدي باغونه
په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړي پاڼي راتويېږي
سوړتنور دغريبانو پرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــه ګرمـــــۍ کښـــــې کـــــه يـــــخ ســــــيورى دراحـــــت و

پـــــه سړوکښـــــــې ســــــره لمــــــه ده چـــــې بلېـــــــږي

☆ ☆ ☆

کلــــــه ګــــــل کلــــــه مېــــــوه وي پــــــه باغوکښــــــې

کلــــــه ســــــيورى کلــــــه اوروي پــــــه دېروکښــــــې

کلــــــه پــــــانې دي پــــــه کارکلــــــه لرګــــــی

هرڅــــــــه شــــــــته دي دباغونوپــــــــه کوروکښــــــــې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خـــاورې شـــومه نـــومي ځـــاى پـــاس پـــه وربـــل شـــه

لـــه دې رشـــکه پـــه ګلشـــن کښـــې مـــړاوې ګـــل شـــه

دلالـــــه زړګـــــى شـــــه تورلـــــه دېـــــره غمـــــه

لـــــه ناکامـــــه دصـــــحرالورته مايـــــل شـــــه

نـــرګس زېړشـــه لـــه ارمانـــه شـــينکى بـــاغ کښـــې

چـــې داځـــاى وحـــق زمـــا ولـــې دبـــل شـــه

آســـمان هـــم لـــه قهـــره شـــين شـــه چـــې داولـــې

پـــه معنـــې کښـــې جـــګ لـــه مانـــه يوپـــه ســـل شـــه

دعاشـــــق بـــــرى پـــــه عجزاوپـــــه نيـــــاز دى

چـــاچې کړلـــه ســـرلويى راتـــه خجـــل شـــه

زاهـــــدقرب غوښـــــته پـــــه زوردعمـــــل بانـــــدې

همدغـــــه عمـــــل دده مخکښـــــې حايـــــل شـــــه

داخـــاکي تـــن چـــې چاخـــاورې کړپـــه عشـــق کښـــې

د,,الفـــت،، پـــه ژبـــه داســـې وســـتا يـــل شـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپریووت چې پې ستا نښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړیدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی وېووړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې پې لیندې بانه پې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اومملکت

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پانه پې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیدادیوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې ویالې اوبه ورته راتللې
په یوه هواکښې تولې لوېدلې

ددې ټولویوخزان اویوبهار و
ښه اوبدېې وشریک یوبې واکدارو

ځینې جګې ځینې ټیټې کوزوپاس وې
لکه ګوتې دیوه وجوددلاس وې

چامېوه لرله چا ښایسته ګلونه
دچاسیوري و ډېرښه دچاقدونه

چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمنې اوناک توپیرله ورا معلوم و

له یوه سره لویي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و

دمرغانونغمې وې پکښې خوروازه

هرمرغه موېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښې

لکه وې چې ولسونه په وطن کښې
هریوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو

دباغبان سترګوکښې هریوارجمندو
په حقونوکښې یې نه وخه توپیر

مالیاروپه هرې ونې ډېرزهیر
یوله بله یې په هرحال کښې شرکت و

په تمامه معنی یوصحیح ملت و
لکه باغ یوملکت وګڼه وروره

پکښې هرقسم ګلونه بوټې ګوره
ونې ډېرې خوباغ یودی که پوهېږې

که کوې بل رنګه فکرډېرغولېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غرونه بېل خويونه

مګر دواړه اوسېدونکی ديو کورويو
ديوې سترګې په کورکښې سپين او تورويو

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سر دافتخار تاجونه
چې يې په سروي رسولي ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېرډي خوهر کار ګوره شه کارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره
دحق ګټلو او دخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت او سرلوړۍ دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کړي
په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کړي

مړي عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچا مرګ دشجاعت او عشق يادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابر حلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمرګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخاردآزادۍ دپاره جنګ وینمه

دېره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې یې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم
دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم

دېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
دېرښکته ګورم چې خپل تیت ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاوېره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجوربانډې راغلی څه بلاوینمه

له باجوړنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه دېره ناپاکه ناروا وینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزايردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خيال لري

خوپښتانه په قرباني کښې لږ نيمګړی وينم
دغه دتېروخت توريالی څه قدرسترې وينم

ويده ګوجر

دسيندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
يو دوه ګوجرومېښې پوولې
هريوه خپلې مېښې روزلې
نه يې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوخارو
دشپې به هم لاويش اوبېدارو
پس له خوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زيات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
يوساعت خوب يې زيان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عيب وي له يوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې رڼولې
شپې يې په ويښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بيداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبی نه

خوب ډېرغالب شه په دوا ړو باندې
لکه غليم چې هجوم وکاندی

يوتن خوب ويوونصيب يې خوارو
هغه بل ويښ و بخت يې بيدارو

د دواړومېښې وزيرېدلې
سپوږمی اوستورووته کتلې

چې ويښ ګوجرکړې مېښ کتې تولې
له خپلومېښولاندې راټولې

څه يې چې ټول کړه هغه يې خپل شوه
نرکټی واړه دهغه بل شوه

هغه چې ويښ شوساله خوبه
وې ليدله دارنګه لوبه

تپوس يې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت تة خوحيراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوينه
مېښې يې نر نرکټی راوړينه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بيامتلونه

ناځايې کاڼی

يوه ويلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

احترام مې تل ساتلی دانسان دی

شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی څوک مې نه دی آزار کړی

رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی

په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم

دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کانې له هوا

نلري دبې ګناهوڅه پروا

لوېږي زما په سرله لاسه دتقدیر

په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر

تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن

زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه

شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کانې غورځولی

یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل

دی دهرچاخپل عمل دلاري مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام

سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه کړې فلک

مقرردی هریوکارته یوملک

چې رسیري درته هرخه لراوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

نه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیریه کارو باندې نیک ګمان شه
چې سړی لرڅه په فکردتحقیق شه
خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه
وریه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولې ویوکانې له خپل بامه
یوناڅاپه ولویدلې په چابانډې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې
همداکانې وهغه سړي ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلې انتقام له هغه چا
چې یې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشووېلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
نه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نوپې کانې له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځې څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پري لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې ولېدتفاوت وکړه ګله
نه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي ټيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ريبي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينى احسان
دبدى جزابه هم درکړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي کرې که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګى دکردپاره ښه که
پکښې وکره ښه تخم د„الفت“
نو به وينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

تکی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا

د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا

اورلړونی غونډې سوی اوتک توریې
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا

ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا

چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي ثه بلا

خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا

انسان ثوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حـــق نــاحق كـــړي باطـــل حـــق كـــړي پـــه ويلـــو

نـــــوم پـــــــري كښـــــــــيږدي درواونـــــــــاروا

عقـــــل څـــــه دی منطـــــق څـــــه دی حكمـــــت څـــــه دی

غولـــــــول ديـــــــوه بـــــــل پـــــــه هغـــــــه دا

كلـــه خــــوبن كلـــه غمجـــن كلـــه حيـــران شـــم

دادنيـــــــــــاده ګـــــــــــېده وده تماشـــــــــــا

پـــــــــه حراموناروا ســـــــــــــــړى تـــــــــــه ورشـــــــــــي

څـــــــــه لـــــــــولی اوبـــــــــي حيـــــــــاده دادنيـــــــــا

عاقبت

عاقبـــــــت بـــــــه يـــــــي ســـــــيلاب داوبنكويوســـــــي

چـــــــي خـــــــواران اوغريبـــــــان چـــــــاژړولي

نـــــن ســـــبا بـــــه داقبـــــا ل لـــــه تيلـــــى كوزشـــــي

چـــــاچي ســـــــتړى اوســـــــتومانه څغلـــــــولي

زمانـــــه بـــــه يـــــي دنـــــورو خنـــــدنى كـــــا

چـــــي يـــــي هروخـــــت پـــــه خوارانـــــو دي خنـــــدلي

شـــــنه چمـــــن كښـــــي بـــــه پـــــه ګلـــــوخزان راشـــــي

بلـــــبلان يـــــي چـــــي پـــــه بـــــاغ كښـــــي كړولـــــي

لـــــه دي خرآســـــــمانه هروخـــــــت ږلـــــــى اوري

وري ســـــــــيلاب دزمـــــــــاني واړه بنـــــــــاغلي

دښايســـــــت بهـــــــارخو ورځـــــــي وي دنياكښـــــــي

بيالـــــــه نـــــــازه راكـــــــوزيږي نـــــــازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپرلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته

تيت وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پوري تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه
خومره ډېرکارلرمه

يمه پښيا بل اوپه لارکښې خندوخارلرمه
بېړه تلوارلرمه

ملګري تللي زه وېده پاتې بېدياکښې يمه
غره اوصحراکښې يمه

واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه
يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي
په لارکښې نه درېږي

زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه
خداېږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا
هم راډيوپرې ګويا

زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه
ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال
اودخپل جاه و جلال

زه هيڅ شی نلرم په تېرواقتخارلرمه
دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی
زياراوزحمت ويستلی

کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه
پری اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا

نوی دوردی راغلی — یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کیږي — چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمیدو ده — رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوند دراځي هرکوره — نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې — نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل — راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی — شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره — ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډیرنږدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومیږي

سوال د مرګ او دژوند پیښ دی — مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې — نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه — چې نورتول ترې ګریزان دي
لږ څه وغړوه سترګې — چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه وارندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي
په رڼا دې زمونږ مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بـــــاغ وبـــــڼ ددې جهـــــان پـــــه تاسمســــــوردی

بـــې لـــه تـــادځمکې مـــخ چـــې ګـــورم تـــوردی

نتیجـــــه ســـــتا درنـــا زمـــــونږ ژونـــــدون دی

ســـتا نظـــام تـــه حیـــران شـــوی افلاطـــون دی

تـــــاکتلی پـــــه تـــــاوده نظردنیاتـــــه

داجهـــــان دې ښایســـــته کـــــړی دی هرچاتـــــه

زمـــــونږ زړوکښـــــې ایښـــــی تادژونـــــدګرمي ده

ورکـــه کـــړی تـــازمونږ هـــره خـــامي ده

ددې ځمکـــــې هریوبـــــوتی لویـــــوې تـــــه

دبـــاغو خـــامي مېـــوې راپخـــوې تـــه

لویـــــول اوپخـــــول ســـــتا مشـــــغولاده

ســـتااثر لانـــدې خـــدای کـــړی دادنیـــاده

ســـپینې واورې دې اوبـــه کـــړې غـــرو رغوکښـــې

بیـــادې کـــړه روان رودونـــه پـــه شیلوکښـــې

تـــادا ورځـــې کـــړې رڼـــا زمـــونږ دپـــاره

چـــې مـــونږ واخلوښـــه حاصـــل لـــه خپلـــه کـــاره

دا وطـــن دی ستامشـــرق تـــه زمـــونږ لمرېـــې

تـــه پـــه اصـــل کښـــې غـــټ ســـتوری دبـــاختریې

ځکـــه دلتـــه ســـتا تاثیرلـــه بـــل هېـــواده

یوپـــه لســـه ویـــنم زیـــات دژونـــدبنیاده!

پیداشـــوی پـــه دې ځـــای کښـــې آریـــن دي

دپوهانوښـــــــه ځانګوهمـــــــداوطن دی

آبـــادي دبلـــخ هرچاتـــه ده څرګنـــده

لـــــه زړو آثارودکـــــه ده داکنـــــده

نورومـــونږ ځنـــې اخیســـتي تـــل الهـــام دی

مـــونږ دېرمخکښـــې آبـــاد کـــړی خپـــل بـــاګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډیوه په هروخت کښې روښانه
درویزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابې یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هررازپوورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوېږو په دې مینا مستېږو

خدای دې مدام لري داباغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغیرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځای دې دده وي دقام لیموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان یې

له غلیمانو دې په امان یې

ته دې سرلوړی تل په جهان یې

زمونږه ځان یې په مونږه ګران یې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مین یو د حق په خوایو

دښمن دظلم دناروا یو

آزادي ساتو آزادي ستایو

سریه وطن ږدو په ننګ فدایو

نه ظالمان یونه مظلومان یو

ښاغلی نسل مونږ دافغان یو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديوالی ترانه

ديوه وطن اولاديو   تېرله سره په هېواد يو
دافغان په نامه ياديو   بختوري وچي آزاد يو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په يوه نامه يادېږو   په يوه بيرغ ټولېږو
يوله بله نه بېلېږو   په يوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپيمان

آزادي زمونږ لېيلاده   آزادي په مونږ شيدا ده
راسره لويه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ويساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان يو   دعلم پتنګان يو   دجهل دښمنان يو

لښکردمعارف يولوږزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمـــــونږ ګرانـــــه وطنـــــه داموعهـــــداوپیمان دی
بـــــې علمـــــه ژونـــــدون ګـــــران دی

دعلـــم پـــه ځانګوکښـــې دعقـــل پـــه کوځوکښـــې پـــه غېـــږه دېښتوکښـــې

لـــوی شـــوي یومـــونږ واړه خپـــل وطـــن رابانـــدې ګـــران دی
بـــــې علمـــــه ژونـــــدون ګـــــران دی
روان مـــخ پـــه رڼـــا یـــو مـــین پـــه اعـــتلا یـــو دهرمـــرض دوایـــو

پـــــه لـــــوردترقی ځـــــو رهنمـــــازمونږ قـــــرآن دی
بـــــې علمـــــه ژونـــــدون ګـــــران دی

دغیرت سندره

مـــونږ پښـــتانه یـــو د غیـــرت پـــه ځـــای کښـــې ســـرورکوو
هـــم مـــا ل وزرورکـــوو

دظالمـــانو جـــواب هروخـــت پـــه خنجرورکـــوو
ورتـــه خبرورکـــوو

مـــخ ګرځـــول دجنـــګ میـــدان نـــه مـــونږ تـــه دیـــن نـــه وایـــي
ملـــی آیـــین نـــه وایـــي

مـــــونږ خپلوتوروتـــــه دســـــرووینوجوهرورکوو
اب دخطرورکـــــوو

وطـــن ســـاتنه حـــق پالنـــه وظیفـــه ده زمـــونږ
دافریضـــه ده زمـــونږ

دخپلـــواکی درس خپـــل اولادتـــه مکـــرر ورکـــوو
دغـــه هنرورکـــوو

ســـرورکول دخپـــل ولـــس دســـرداری دپـــاره
دآزادی دپـــــاره

دېښـــتون کـــاردی ځکـــه لاس کښـــې تـــوره ســـپرورکوو
زړه زرور ورکـــــوو

تجـــاوز نـــه کووپـــه نوروبـــاداري نـــه کـــوو
ســـتمګاري نـــه کـــوو

دښـــه ســـلوک امتحـــان هرچانـــه بهترورکـــوو
پـــه وطـــن ســـرورکوو

دآزادی دښـــمن چـــې هرڅـــوک وي ناښـــاددې وي
خواروبربـــاد دې وي

مـــونږ دېنجـــرې اســـیرمرغه تـــه بـــا ل وپرورکـــوو
آزاد وزر ورکـــــوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته باښې لري تازیان لري

پښتونه ستا نیوو لره مارشال دپاکستان لري

سیسۍ ولي هوسۍ ولي وږې وږې مرغۍ ولي

ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري

له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرځه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي

هېڅ وارېږي خطانه دروميي پخې سترګې ښکاریان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي

هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي

ددوی له لاسه وینوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي

وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وينمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې

عیب بې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايسته لباس په غاړه دبي علمو

که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګېږدی

که بي علمه چاپکړی سپينه ټرلی

چي دبحث مجلس جوړشي رنګ بي ژېړدی

بي کما ل که لري ما ل هرڅومره ډېر

له احتياجه نه خلاصيږي بل ته اړدی

که اغوستی يي پوټکی دسموروي

خلق بي پېژني له ستر ګوچي ګيدړدی

چي عالي فکرلري اولوړهمت څوک

باور وکړه چي له هرچاځني لوړ دی

که په هرلباس کښي علم ځان ښکاره کا

د تعظيم او احترام دقدر وړدی

بحر ډک له مرغلرو چوپ روان وي

دبي آبه خلقو خوی لکه دچېړدی

دپلار توره

په چت کښي وينم زړه توره د پلار

دبابا ګانو اونيکونو ياد ګار

توريالی نشته چي څه کارتري واخلي

توره بي قدره شي چي نه وي تورمار

له تيکی ډېرعمروتلی نه ده

اوس له نظره غورځولی روزګار

آب وتاب نلري جوهرنلري

بي آبه ځکه شوه چي نه ده په کار

يو وخت يي ډېرشان وشوکت درلوده

تيره خنجرونوم يي و ذوالفقار

دغسي نه وه چي داوس يي وينم

په ډېروزړونوکښي يي ايښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غليم ستړکه سوزېده ورځينې

په غزاګانو کښې يې نه و مدار

اوس دلرګى په شان په چت کښې اېښى

نه وينې خوب کښې هغه ليل ونهار

هېڅ په کارنه ده وخت يې لاړه تېرشه

خوته يې بوله تاريخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې

شي تاريخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونددوالى غرونه، پښتونواله پښتنونه نه ځي

توروالى شپو نه رڼايي دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان يوپتنګان بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وينمه

د تورې برېښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نيکه څنګ کښې مو تورې معلقې وې تل

دپلار نيکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونيکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ سترګواوليمونه نه ځي

د پخوانيو خوى عادت مونږ پرېښودلى نشو

د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــي لمبـــې زمــــونږ پـــه زړوكښـــې كـــه مـــړې شـــويدي اوس

بيابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـكرونه نـــه څـــي
بيابـــه اور بـــل كـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه څـــي

كــــــه پـــــه برهـــــان اودلايلوفيصـــــله ونشـــــوه
غوځــــه اوپريكـــړه دڅړوتورولـــه خولونـــه نـــه څـــي

ښكاري باز

بـــــازنيولی پـــــه منګولوكښـــــې سيســـــی وه

خونـــــدوره مـــــزه داره ښـــــه مـــــړی وه

چـــــې بـــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته

بـــې څـــه طمـــع بـــې احســـانه بـــې منتـــه

چاويـــــل ورتـــــه چـــــې ای بـــــازه نادانـــــه

څـــــه ليـــــدلی تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــې پـــه لاس كښـــې وركـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــه نيســـــې دهواپرنـــــدګان تـــــه

ولـــې بـــل مرغـــه نيـــولی لـــه غـــړی تـــا

ولـــې وركړلـــه انســـان تـــه دامـــړی تـــا

تاپخپلـــــه ولـــــې نـــــه خـــــوړه هواكښـــــې

پـــاتې نشـــوې ولـــې دې لويـــه فضاكښـــې

لـــه پنجـــو د بنيادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه

څنګـــه راغلـــې ورتـــه بياپـــه دېـــراخلاص تـــه

قـــدرت تـــاله دركـــړی لـــوی وزرونـــه

ستـــا پروازلانـــدې خـــدای كـــړی اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی

څه احتیاج لرې انسان ته په نرۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګې کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانډې ترلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابیل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې اینښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه (۱)

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په ليدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي — ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جداېې — که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړېږې دسروګلوپه چمن کښې
خو شحالېږې نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ ځورېږې
راته ووایه څه غواړې — په څه باندې خوشحالېږې
په کوم ښکلی مخ مین یې — که دچاپه غم کړېږې
له اسمانه دې زړه شین دی — که انسان ځني وېرېږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مرورېې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلې دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو — التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاوندنه — مروت اوسخاغواړي
یاپیاله له میوډکه — له پیمخي اشناغواړي
یاسازونه سرو دونه — یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته وواېه احوال خپل
له هېچانه مه وېرېږه کړه ښکاره ارزوما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړي — که په کونډوېتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښي — وي ژړاد مظلومانو
که داهومره نااقرارکړي — په فریادبې نوایانو
هرطرف ناري سوري — دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښي
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښي

ژاړه ژاړه څودي توان دی — وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وری — که آشناکه ناآشنا دی
انسان کله خبردارنن — په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي — ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښي
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښي
توره شپه توره بلاده — که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښي — ددنیا پري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی — مخ دځمکې پري تک توردی
یادغم توره کېږدی ده — یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه — په هرلوری هره خواکښي
فولادي اسمان جوړکړی — طیاروپاس په هواکښي
دګولیو بارانونه — ځکه اوري په دنیاکښي
بې له سروینوڅه نشته — دشپوورځوپه میناکښي
دسروینوعکس پریووت داسمان په کناروکښي
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هوره خواکښې   لګیدلي دي اورونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راوریږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې   ژروونکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاريي ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګاريي مه غولیږه   یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وايي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزماني نه   بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوړی سترګي   په هېڅ شاني نه مړیږي

نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښي دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هېڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بڅې نشته   ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا څپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه بنایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس   لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوري مرې دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولي سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادي تیرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې   دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده   لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالي دي   که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته   چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بي پردې اوبي سيرته　　　عالمونه دجهان شوه
څوک له لورې هلاکېږي　　　ځينې کونډې يتيمان شوه
هيوادونه نيول کېږي　　　ولسونه اسيران شوه
ځينې پريوتل له تخته　　　ځينې ځينې تاجدارا ن شوه

جوړقيامت دی په دنياکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړي　　　دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه　　　وروردبل وروره ل ته غل دی
دوه خواره ياران چې ګوري　　　يوه بل ته ايښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې　　　ته به وايې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښيارکړه

هرسړی مطلب اشناشو　　　دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد　　　نه خجل په خيانت دی
څوېې لاس برنه وي دوست وي　　　چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمېږي　　　دا عجيب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
ماليدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنياکښې　　　بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې　　　په قوت او زوربدلېږي
چې قوي اوزوروردې　　　پخپل حدکله درېږي
يووطن په زوراوجبر　　　بل وطن سره ګډېږي

ضعيفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حيوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره　　　ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنياکښې　　　زندګي شوله محاله
ضعيفان خلاصېدای نشي　　　دفرېب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته　　　ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ويرېږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي　　　تينګ په ننګ ناموس اودين شه
اوراوبوته غورځوه ځان　　　فولادې اوآهنين شه
ښې تېرې پنجې پيداکړه　　　لکه بازاوياشاهين شه
نه وايمه چې بلبل شه　　　ياتوتي غوندې رنګين شه

ځيرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوړی
کړه سرې اوتودې تېرې داتعليم کړې ژمې اوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی   ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی   توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی
چې په توره مري شهیددی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوځېږي
توره حق اوحقیقت دی   شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف یې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحیاکېږي
توریالیو په حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی
تمام عمر تېره توره   په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي   چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومنت کړي
توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي
ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتې سورشي   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي
بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده
په قوت دتېرې توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې   په دنیا باندې منلي
عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی
ترقي اواعتلاخوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
یادډین اودنیا ګټه   یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي   خوتینک عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي — توردي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی — که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی — غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه — چې هرڅه جهانګیران دي

ټول د توري په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وي په ځانګوکښې — هیڅ خبرنه وي له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروي — نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول — ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه — مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې پې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهېږې زما وروره! — دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورځوی سرته — ږدي ټول توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه — درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خون داخلي — دتېروتورولـه واره
بې دتوري له سپین مخه په بل مخ چې مین نشې
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشې
دوطن په نام وننګ تل — سرورکړی هرپښتون دی
له شاغلوپښتنو — مونږ ته په پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره — ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې — مالیدلی دامضمون دی
„مرني دي چې یادېږي په سندرواوبه ویر“
دهر نشي ورکولی دتېري توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه — له آسمان لاندې اوسېږه
که ږلی اوتندراوري — له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هېچا — اوله هېڅ شي مه ویرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته — ځای په ځای ټینګ ودرېږه

(۱) الجنة تحت ظلال السیوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولـه واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه   دپښتون شاعر شعرونه
داچې اوري څه له مانه   دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دي زړه کښې   واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه   راشه وګوره پښتونه

دپښتون بیرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحا ل خان ختېک خوشحا ل کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده   که اسلام اودینداري ده
تقاضادزمانې ده   اوکه پوهه هوښیاري ده
دپښتون عالي فطرت دی   که غیرت ایمانداري ده
ددې ټولواې پښتونه   تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غېږه واژه استقبا ل دتېرشوکت ته
خوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نه وي لویه خدایه   که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې   درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې   دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومینو   بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوځووارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بیل بیل قسم   امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو   امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی   په دنیابې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره   سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاریږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې نه ورته ښکاریږي پخپل قام دده پیرزووي

نه خبرپه دغه رازشه   ای زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې   ژوندون نه کیږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوراوري   بل ته هم رسیږي وروره
دیوازې ځان سوداته   وباسه دزړه له کوره

ته یې ناست هغې بیړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه　　　　په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله　　　　اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم　　　　سرترسره ټول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې　　　　لکه یووجودښکاریږئ

چې پردوله یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک او ری کله بېلیږي نشته تاسوکښې بېلوالی

غم مویوښادي یوه ده　　　　په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګې　　　　خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشاني غریږو　　　　مرو د یووجود په مرینه
اخ تلاف دنظرشته　　　　چې موجب دبېلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بېلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ ای پښتنوورونو　　　　یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوند دپاره　　　　به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي　　　　په یوه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالی　　　　به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه ببرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي　　　　دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي　　　　له غمونه به خالي شي
د الفت خوواړه اشعاربه　　　　پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه　　　　کورپه کوربه خوشحالي شي

خوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه بې پېژنم شاعردی بل خوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وربښمواو زربفتو بنایسته ټوکی

دناداان په تن زروکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه ويرندونکۍ ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سړی څنې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رښا پيداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښي نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښي بي قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړي خوړي خبري

خودخان ملک ځوی نه دی چي په خلکووي منلی

بي له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چي نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښي لیده نشي مدرسې ته بې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښي دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چي بې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه پوهېږم تقاضاوه دآسمان دا
او که خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کېږي
ډېرزماپه څېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپردوکالي ناولي
بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده
هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو
ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره
ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بډایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته
پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه
په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي
چینجی اوسي دورېښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې
دیوسف څیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده
راځئ! څېړې کړو داښې جامې رنګینې
پکښې وګوروڅېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره
سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وريځې په آسمان کښې بيا

څه ژړاملګري ده دژوند ديوې برېښناسره

ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ

ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي

لويه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دې خدای په هېڅ کورکښې پيدانکړي

يوکورکښې چې ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن اونظر

دړانده بداې په کورکښې ښايسته ښکلی لېيلاوه

دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده پې تجلا وه

ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و

بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه

دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو

څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښې مينه ددنياوه

دښايست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه

بينايې د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه

دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو

دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و

بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسې شيداوه

مال دولت له حده تېرو،واک يې خپل وهرڅه ډېرو

مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغوړي

که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه

دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې

عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بلهاى

يو يې لوى بولي هغه بل ورته وړوکی وايي

خېټه يې لويه اوکړه يې وړه ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډېردى هرڅه ډېروركړه

مزدوران وږي دي يوه بې مړه ده ډېره

کوټه تووده ده تشناب تووددى تنورتوودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې خښېدلی تري پيړه ده ډېره

کوريې دى نوى کالي نوي دي موټرنوى دى

فکريې زوړدى خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډېره

په يوه سوى مړى خداى نه جنتونه غواړي

له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپیغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګریوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډیروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډیروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړیدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډیرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږنظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هیرکړم عشق اومینه هیرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچې اېښې داشين خال ستاپه جبين دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شين دی

ستا اېل کښې بې سل زړونه دي پيلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی

جوړه شوی بې دلرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهېږم

که زما دزړه په سروينو رنګين دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورلېږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت يې

په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی

خدای دې ساته په امان له بدوستركو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازمېرمنې

ورودې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستۍ کښې اېل وشکاوه له ياره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردي مېچنې ګرزوي خوردي منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولى دنيا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندوميندوخه تېرېږي

ستاسروکاردى تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دى داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتکاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم

مکږه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اوواږه نه پېژنم یم دماشوم په مثا ل

خوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدو ډارنه لرم

نه راستنېږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي

ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف

دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي

زه یم اوته یې نازونخرې وي
څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شپې مهربانه اودلداري کړې

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غوندې لرې

زه درنزدې شم ته واېې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته واېې دزړه حالونه

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

چې درته وایم په ماپې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته واېې نه یم دومره ارزانه

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرڅه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم

ته راته وایې چې زه خوستا یم

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل څوک نه يمه اولاددغريبانوېمه

سکنی وروردعاجزانو د خوارانو يمه

يمه له خاورونه پيداخورمه له خاوروپيدا

دلاس نيالګی ددې غريبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وايه

ډېروېريدلی له نامه دصاحبانوېمه

چې ورته بل نيسي اوبه نوريې بې آبه غواړم

وينوته تږی زه دداسې بادارانوېمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولو پتنګانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغريب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه يم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه ياګم شو! کله ويلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نيسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه
نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه
بدمې چې لیدلی خداېږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه
نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه
نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه
پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي ټیټ سرونه هم
ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي
ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل
ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پریشان لیدلی دی
ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی
تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی
زه پټې ستړګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې اېسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلی دی
که هرېورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان ونګېه
تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان ونګېه
دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم
ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان ونګېه
تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي
دآسمان واړه ملايک مې شاګردان ونګېه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه
زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کايناتو باندې زه هرقسم لوبې کوم
بحروفضامې دپوې منډې ميدان وګڼه

شکايت نکړم له آسمانه څه ګيله نلرم
زما له لاسه دفلک څيرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی
په نری تارکښې مې دزلفو آوېزان وګڼه

دښکلومينه مې په عقل وفکرلوبې کوي
چې ستا وربل شي پرېشان ماپرېشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور
دايازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه

دليلې يواشارات بس دی دعاقل دپاره
دعشق سوداکښې ليوني دپرهوښياران وګڼه

دعشق اومينې په حرم کښې زه لوی شوی يمه
څوک چې بې مينې ژوندکوي هغه حيوان وګڼه

چې دجمال دپوه شوه بله پتنګان شوه پيدا
لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه

له تورلوګی نه ېې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه

چې تويې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی ټيټ کړخپل ګريوان ته دمعناپه لټون

له يوه څاخکی راته لوی لوی دريابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم

هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې

شعوربيناشو ذوق پيداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شوګلزار

له سپېروخاوروښايسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپين ما چې په نظرمحبت وليدل

ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و

زرو دپاره ولې مونږ څخه مريونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه که وم دڅه مقصدپاره

رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چاباندې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو

په دې رازښه پوهيدلی نن" الفت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يو دوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی بې پيتې وي دوی شوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره کله سابه کله نبوروواوي

په مياشت کښې دي يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپورورو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داېې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووايي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه ېې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهېږم څه پرې کیږي

سم نشي درېدلی ډېرکرېږي اوټېټېږي

سرټیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بېلېږي

اوضاع اوحرکات ېې ټیټ اوپست رامعلومېږي

زمونږ په ماموړینو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اوناَلایق وپېژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټ وو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وېښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده تېنګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دتېنګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه

دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که ښندې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونوکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده
چې پې خپل کالي ښندلی په څووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو
مخ اوښت باندې پې پروت دلاري ګردو
ماوې څه دې وليدل په دې جهان کښې
ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه
يوڅوورځې پې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوڅت پې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي پې لا آثارو
يومرغه په ديوا ل ناست داپې ګفتارو
دغه زوړديوا ل چې ګورئ په يووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو

یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونه دکړي ملتونه

په قرنو قرنو ځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېږنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینا دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانديې کارکول دی
خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لویږم
خوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم
دښایست قدرمي هیچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمرکراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه ويني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مرينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايې غواړې زما جانه
په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک وېرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلېخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکراومینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې

فکروي ددماغونوبنګلوکښې

په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي

محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه

چې بې اوس راته مشکله جدايي شوه

له ترخوزره نه صبرېږي چې عادت شي

دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکراوکار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه

کارته نه رانزدې کېږي کړي فکرونه

له دي فکراوسنجشه پيداکېږي

دماغونوکښې سودازروکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکريوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول

يومنګی دډکېدووخت کښې ويل

تري نه يواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو تږوله احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پوره نه شي اچولی

که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تيلی واخيست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي

ستاله باغه دبهارورمه تاوېږي

ښايسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې

بوراګان دي په ګلونو تيرېږي

(۲)

ګوره پرې نږدې داځمکه هسې شاړه

دنياده ستا دغوايي په ښکرولاړه

نن ملاتيټه کړه خپل کارته غفلت مکړه

بيا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپيداشو

فکر او ذوق سره يوځای شوه ښه نظرپيداشو

ښايست پې وليده دعشق پکښې اثرپيداشو

له دغو ټولونه بياشعراو هنرپيداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی

دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم

یوي پېغلې په اوروومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډېرمين په دې ګودردي يوځای شوي

ډېرمنګي دلته مات شوي لڼدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوڅوکښې خوشحالي وه

يوناڅاپه راپيداکوم ليوني شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې

که له پاسه مې راغورځوي دلاندې

تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دااميدډي ثوک له مانه هيڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلرڅومره لوی حکمت دی
ژوندپاره ډېرضروراحرارت دی
مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې
خاوند اینې دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته
په جهان کښې دي ضروردواړه څیزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کېږی په جهان کښې سلیمان دی
مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي
په رښتیا که ته څه کاروڅنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې هغه سپين اوتوردپوان دي

(۲)

څه چې غوښتې سليمان دسبا ښارنه
ته يې مومې دسبا ورځې له کارنه
دبلقيس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی
دا اميدکيږي دشپو ورځوله زيارنه

حقيقت

(۱)

کبان وايي ژوندپيدادی له دريابه
سمندروايي چې دی داورله تابه
لټوي يې دهوامرغان هواکښې
حقيقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وايي د ګل رنګ دی دستايلو
نسيم وايي خوشبويي بويه دورلو
فيصله درنګ وبوی شوله مشکله
سرګردانه کړ نسيم شوردبلبلو

(۳)

ځيني وايي غوټۍ خاندي هوسيږي
زړه تنګی نه نجات مومي چې غوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینـــــــې نــــــوروايي لـــــــه ډېــــــرې زړه تنګـــــــی نــــــه
زړه بــــــې چـــــوي اوګرېــــــوان بــــــې څيـــــرى كېــــــږي

ثواب

دبـــــــــــــــــډای ثــــــــــــواب دوړی مــــــــــــــــــېرول دی
دفقيرثــــــــــــواب روژې خـــــــــــدای تـــــــــــه نيــــــــول دی
غــــــازي وژنــــــــي بــــــل ســـــــړی ثـــــــواب دپـــــــاره
دشـــــــــهيدثواب خپـــــل ځــــــان پـــــــه بـــــــل وژل دی

دشاعرشعار

پـــــه سرکښـــــي فكـــــردوطن پـــــه زړه کښـــــې مينـــــه ديـــــار
دزوراوظلـــــــــــم لـــــــــوی دښـــــــــمن دازادی طرفـــــــــدار
پـــــــــه حـــــــــق ويلومـــــــــاتوي بـــــــــت اوطلســـــــــم دېار
شـــــاعر دپـــــــاره مناســـــــب دی همدغســـــــې شـــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار يې میرسید پاچا اونیکه يې سید فقیر پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۲ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکیل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکیل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتې د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډېر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زیاتې مقالې يې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اويې نومه یا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډیوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه لیکل یا لیک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پیغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاء او انشاء.

۱۶- لیکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه بې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د یوه هیئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه یې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وینا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library